

(א) וז"ל והתנן (ב) לקמן
ע"כ: (א) וז"ל ק"ל:

הגהות הב"ה

(א) נ"ב דבינו אין
מחורין ומאי נידרו רבית
מוקדמת רובית: (ב) שם
מ"ד דמי חטוי שאני רוצה
למחורין:

הגהות הגר"א

[א] נ"ב אלא אמר רבא,
כ"ד גיטת ר"ח ור"י
בבא למוכר דמיהן עסקין
ובבבא ר"ח ט"ו ופ"י
הרשב"א דר"ל שוקף דמי
הטעם במלוה ובה"ג דוקא
אסור נאון לו יין או דבר
אשעיא שגשה בתחילה
והלא כרש"י דאסור יין
בל"ה (ועמ"ש רבינו
כ"ד ס"י קע"ה ס"ק י"ז):
[ב] תוב' ד"ה הרי מ"ה
כ"י כ"ד ע"י לעיל מ"ו ב'
ד"ה י"ט כ"י ע"י א' ד"ה
האי כ"י א"כ כ"י:

י"ח א ב מ"י פ"ה מהל'
מלוה וזה ה"ל טו
סמך לארץ קאי טו"ע י"ד
ס"י קס"ג ע"י ג:

לקח הימנו חטין בדינר זהב הכור. רש"י פירש דמקח חטין הוא
היתר אע"פ שאין לו חטים כיון שנתן לו מעות ולא קאי
אסור אלא חטין ונקט רישא לרבותא דסיפא דיינן אסור אע"ג
שזא מנח פיסוק הראשון של חטים שהיה דרך מקח וממכר ולא
דרך הלואה וקשה לפירושו חז"ל
שנריך למחוק הספרים לקמן (דף
סג.) בגמרא דגרס והא לקח קתני
מאי לקח לקח בהלואה כי לפי זה
אחי שפיר לקח דקאי אחטים דשרו
ועוד כיון דאסור לא קאי אלא חטין
מאי פריך בגמרא וכי אין לו יין מאי
הו והתנן יא השער פוסקין אע"פ
שאין לזה יש לזה ובי לזה ידע דאסור
לפסוק יין מחמת חוב ולא נתן לו
או שום דמים ועוד מדמשני בבא
לחוב דמיהם מכלל דמעיקרא סבר
שהיה נתן לו דמים ותו אדפריך
מילא השער פוסקין לפיך מרישא
דשרי גבי חטים מיהו זה יש לתרץ
דהוה משני דאסור קאי גס ארישא
או הוה מוקמינן רישא דשרי גיש לו
חטים דוקא לכך נראה דאחיו
מרבית דאסור קאי אכולה מתני'
וכי קתני דסיפא יין אין לו הוא הדין
דגס חטין אין לו לכך פריך בגמרא
וכי אין לו יין וגם חטים מאי הו
ועיקר קושייתו מנח חטים דאסור כי
אין לו אע"פ שנתן דינר זהב ומשני
בבא לחוב דמיהן שכבר היה חייב
לו דינר זהב ובשעת קנין אינו נתן
לו כלום ומיד הוה ליה למפקד והא
לקח קתני אלא דפריך ליה השתא
עדפ"א מינה ור"ח אמאי מני גבי
יין אין לו כי נמי יש לו אסור ליתן
שוה לו דינר הלא אפילו חטים הוה
איסורא לקח ב"ל דינר כיון שלא היה
לו חטים בפסק הראשון וי"ל דנקט
לאשמועינן דאף ברישא אין לו
חטים ואסור:

והתנן אין פוסקין. אית דגרסי
והתנא משום דלא גרסינן
במתניתין יא השער פוסקין וכן
לקמן (דף ע"ג ע"ב): אית ספרים דגרסי אלא
מתני' דאין פוסקין וכו' הא יא
השער פוסקין היכי משכחת לה
באלכנאי וארבי ולספרים דגרסי הכא
והתנן גרסי במתני' יא השער פוסקין
ולא גרסי לקמן הא:

אע"פ שאין זה יש זה. דאע"ג
דלא משך חטין אין זה רבית
כיון שאם היה צא מוכר לחזור הוה
קאי גמי שפרע ולכן חשיבי כמתקרו
ברשות לוקח: הרי שנושה בו'
ועבר ע"י גורנו. [ב] תימה והלא מעות
קוות הכא אפילו מדרבנן דמילתא
דלא שכיח היא כדאמרין בהה"כ
(ועל דף מו): גבי החליף דמי שור
בפרה וי"ל דהכא מיירי שלא פטרו

ובדינינו אין מחורין. דאנן רבית הוא כיון דזימנין שאין עושים
פירות שהכרמים לוקין אין זו רבית קלוזה: אינהו נמי כי אפקי
ליה. סב"י דנחמרת זבניו אהו הגך פירות לידיה דלוקח דכל זמן
שלא פרע לו מעותיו הכרם מוכר לו עד זמן שפסקו זביניהם
שיכול לפדותה. והוא הדין למלוי

ובדינינו אין מחורין ממלוה ללוה אמר ליה
אינהו בתורת זבניו אתא לידיהו אלא כל
שאילו בדיניהו דקאמר רב ספרא מאי אתא
לאשמועינן הכי אתא לאשמועינן כל שאילו
בדיניהו מוציאין מלוה למלוה בדיניהו מחורין
ממלוה ללוה ומאי ניהו ברבית קצוצה
וכדרכי אלעזר כל שאילו בדיניהם אין מוציאין
בדיניהו אין מחורין (א) רבית מוקדמת רבית
מאוחרת: כיצד לקח הימנו חטים בדינר זהב
הכור וכן השער וכו': וכי אין לו יין מאי הו
והתנא (ב) אין פוסקין על הפירות עד שיצא
השער יצא השער פוסקין אף על פי שאין
לזה יש לזה אמר רבה מתניתין בבא לחוב
ברמיהו עסקין וברתניא הרי שהיה נושה
בחבירו מנה והלך ועמד על גורנו ואומר תן
לי מעותי שאני רוצה ליקח בהם חטים אמר
לו חטים יש לי שאני נותן לך צא ועשה עלי
כשער של עכשיו ואני אעלה לך כל שנים
עשר חדש אסור דלאו כאיסרו הבא לידו
דמי א"ל אב"י אי דלא כאיסרו הבא לידו מאי
איריא אין לו אפי' יש לו נמי אלא אמר אב"י
מתני' כרתני רב ספרא ברבית דבי רבי חי"א
דתני רב ספרא ברבית דבי ר' חי"א יש
דברים שהם מותרין ואסורין מפני הערמת
רבית כיצד אמר לו הלויני מנה א"ל מנה
אין לי חטין במנה יש לי שאני נותן לך נתן
לו חטין במנה וחזר ולקחן הימנו בעשרים
וארבע סלע מותר ואסור לעשות כן מפני
הערמת רבית הבא נמו כגון דאמר הלויני
שלושים דינרים אמר ליה שלשים דינרים אין
לי חטין בשלושים דינרים יש לי שאני נותן
לך נתן לו חטין בשלושים דינרים וחזר ולקחם
הימנו בדינר זהב אי אית ליה חמרא ללוה
דיהיב ליה בשלושים דינר פירא הוא דקא
שקיל מיניה ולית לן בה ואי לא כיון דלית
ליה חמרא ודאי משקל זוזי מיניה מחזי
כרבית אמר ליה רבא אי הכי תן לי חטי
דמי חטי מבעי ליה תני דמי חטי שאני
(א) מוכרין שמכרתים לך מבעיא ליה תני
שמכרתים לך הרי חטיך עשויות עלי בשלשי'
דינרין מעיקרא נמי הכי אוקמינהו עילויה הכי
קאמר ליה בדמי חטיך שעשויות עלי בשלושים
דינר הרי לך אצלי בהן יין ויין אין לו והא
בדינר זהב הכור וכן השער קתני ואי אלא אמר
רבא (ב) כי שכיבא רבי אושעיא נפק לוותי
דמתרצנא

ממנו עד שיתן לו החטין: שהרי לא העלה לו דמי החטים יותר מדמיהן בשכר המתנת המעות
דאמר והאי הוא דאחיל גביה: וסור ולקחן ממנו בדינר זהב. מתניתין כי
קאמר לקח הימנו חטים במלוה קאי וכשצא לתוכו אמר לו תן לי מעותי שאני לוקח בהן יין אמר לו הרי מעותיך עשויות עלי בדמי שלשים דינרין
יין ויין אין לו: ואי הוה ליה מעיקרא ופירי שקיל מיניה ולא דמי לרבית. אבל משקל מיניה זוזי אסור דדינר זהב יהיב ליה וקא
שקיל מיניה תלתין: הא בדינר זהב הכור וכן השער קתני. ואם כדכריך כשלקחן בדינר זהב היה השער שלשים והאי דאחיל גביה דאי השער בדינר
זהב וזה העלם עלי שלשים דינר מעיקרא אוקמינהו ברבית בשביל המתנתו: כי שכיבא ר' אושעיא נפיק לווי. כשאמרת ר' אושעיא יא לקראתי:
דמתרצנא

דמתרצנא

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

סג.

עין משפט
נר מצוה

(א) [לקמן סה:] (ב) ז"ק קג. (ג) [לקמן סה:] מנילה מ: ערסין לא. (ד) מנילה מ: ערסין לא. (ה) ז"ל אמר רבי יהודה: (ו) [שבת טז:] (ז) [ז"ל:] (ח) [מ"א שפלה:] (ט) אכל תחום ימים לא מחוב כלל ק"ו ומשיכה דהבא עד סוף הדיבור. ר"מ.

הגהות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה רבית וכו' ר"ה וכו' דפירושיה. ע"פ לקמן דף קד ע"ב חס"ד ד"ה וכו' נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה רבית וכו' ר"ה דפירושיה. ע"פ לקמן דף קד ע"ב חס"ד ד"ה וכו' נמחק:

הגהות הגר"א

[א] ר"ש ד"ה יש לו כ"ו האיל ואם כ"ו יצ"ב וכו' הרמזים אכל האכילי וש"ס מילקיס וכו' דמנחה לא קני כלל וע"י ח"מ ק"ש וכו' ר"ד ומש"ס:

דמחללנה מחניטין כווסיה. שאני רגיל לתוך משניות שסתם רבי ככתיבתה שסתם הוא. ודכוותיה אמר רבא דנהול צמרא (ב"ק דף קא:): **הגיע זמן חטין למכור.** שנתיקרו ודך אולרומיהן למוכרן מעתה: **יש לו מותר.** ולא אמרינן דלאו כאיסרו הבא לידו היכא דיש לו דוכי בהו האי מהשתא ואע"ג דלא משך כי מוקרי דברומיה מוקרי ולא הו רבית [א] האיל ואם בלא לחזור קאי עלייהו כמי שפרע. ומיהו היכא דאין לו לאו כאיסרו הבא לידו הוא דהיכא דיהיב ליה זוזי פוסק ואע"ג שאין לו דיכול זה לקנותו במעות שקיבל דחטין מניין לו האיל ואלא השער אבל זה אין צידו בניה יקנה ודמי לרבית: **ומאי לקח.** דקתני בנתיב לקח בהלוואתו שהיה נושה צו דינר זהב. ולי נראה דלא גרסינן ליה ופירוש משוכם הוא (שנתלה בקפסר לפי שראה ברבי אושעיא נושה בחבירו מנה דשמעינן מינה דלי הוה יהיב ליה השתא זוזי אפילו אין לו נמי שרי שבט מתנימין ופירשה בלוקח בהלוואתו ולא היא לא מבטי לשבועי מתנימין נכטי דר' אושעיא משום חטין קמאי נקטי ליה ולממר דיש לו מותר אע"ג דלאו כאיסרו הבא לידו וכי אין לו אסור האיל ולא בלא איסרו לידו אבל מתנימין כי מנא אין לו גבי יין מנא שמתת הלוואה בא עליו שהיו כבר דמי החטין מלוה עליו אבל גבי חטין לא מנא איסורא ואפילו אין לו שרי דאיסרו בא לידו ושפיר מני בה לקח: **מעמידין מלוה.** שיש לו על חבירו: **על גבי פירות.** לפסוק עליהם פירות כשער של עכשיו חטין מלוה: **על גבי אמרינן לא כאיסרו הבא לידו.** כדתי (א) רבי חייה דאמר לעיל אפי' יש לו אסור: **ושמע מינה והוא שיש לו.** אבל אין לו אין מעמידין מלוה אבל פוסקין על ידי נתינת מעות דקתני מתני' (לקמן דף עב:) ילא השער פוסקין ואוקומנא מתני' כדתי רבי אושעיא: **ושמע מינה.** מדקתני הגיע זמן חטין למכור שם לו החטין בדמים בשער של עכשיו ציורק ופוסק יין כשער של עכשיו צול שמע מינה אימא לדריבי ינאי דאמר פסק על הפירות והגיע זמנו למכור וצא ומבוע ואין לו מקבל הימנו הדמים כשער של עכשיו דמה לי מקבל הן עלמין ומה לי דמיהן: **עושין אמנה בפירות.** ונותן מעות באמנה כשער של עכשיו שיואל בשוק ע"מ לקבל פירות אפילו יוקירו חטין: **ואין עושין אמנה.** לפסוק מהו הפירות כדי לקבל דמים לכשיוקירו דכיון דזוזי יהיב זוזי שקיל מחזי כרבייתא: **אם יש לו מותר.** מהא דרבי אושעיא קא מוטיב והכא דמים קא מקבל ששם עליו דמי החטין ומקבל הוה ששור יותר ממה שנתן ומתחילה לא קנה יין ממנו והרי הוא כמקבל מעות דמי החטין: **בשמעך.** הימנו החטין מתחילה דמי החטין דדייה קא מקבל דברומיה אייקור דמשעה שמשך כלתה לה תורת הלוואה וקיבל חזרו וכן כולן: **שיחד לו קרן זויס.** ואשמעינן דיחוד מילתא היא: **הא מני.** דקתני יש לו מותר: **רבי יהודה היא דאמר לך אחד כרביס מוסר.** רבית שאינה על ידי הלוואה אלא ע"י מכר ופעמים שבה ליד רבית כגון זו אם יוקרו הפירות וישלם דמים יש כחן רבית ואם לא ישלם דמים אלא פירות שפסק הוא עמו אין כחן רבית היינו לך אחד כרביס פעמים יש רבית ופעמים אין רבית שהרי אינו פוסק עמו ע"מ לשלם דמים אלא פירות: **ועשה שדו מכר.** אם אין חזי נותן לך מכאן עד יום פלוני הרי השדה שלך: **בזמן שהמוכר אוכל פירות.** בתוך הזמן מותר: **לוקח אוכל פירות אסור.** שמה לא יבא לידו מכר שיחזור לו מעותיו ומנאל שבהלוואה היו אכלו וזה אוכל פירות כרביס: **בניסוחם בן זונין:** מאי בנייהו. על מנת להחזיר. דרבי יהודה גופיה לא שרי אלא ע"מ להחזיר לא יבא לידו הפדדיה בלא לידו רבית לך המכר אינו בא לידו רבית: **על מנת להחזיר.** רבית אכילה קאכיל רבית ועבדיה יתאכסור: **השתא דאמר רבי ינאי.** גבי פרעון הן ודמיהן שוין דכי היכי דהן מותר דמיהן נמי מותר דמה לי טוב אם הם מקבל יותר ממה שדמיהן מקבל:

דאמר רבי ינאי מה לי הן. החטין מה לי דמיהן כגון יין אם יש לו כך פ"י רבינו שמואל ור"ל דוקא יין אבל מעות אסור ואין נראה לר"מ דבפרק הגזול [קמחא] [ב"ק דף קג. ושם ד"ה ההם] גבי רב כהנא זבין כמנא ולאיקר זבניה מרווחא קמאי א"ל לרבא אשקול זוזי אמר ליה אי כי מוצני אמרי כמנא דכהנא הוא שרי ואם לאו אסור רב לטעמיה דאמר אין עושין אמנה בדמים משמע דל"י ינאי שרי למשקל זוזי: **בשמשך.** ואפילו אכלן המוכר מותר לשלם חטין אחרים אם יוקירו ולא דמי לכהא כסאה דאסור (ועיל דף קג. סב.) משום דהתם הלוואה והכא זבני (ומשיכה דהכא לא הוה אלא לענין הימר פיסוק ולא לקנות ממש: **צד אחד ברבית מותר.** ואע"ג דבשעת הפרעון הוה רבית כיון שצעת הפסק הוה לך אחד של הימר שרי ואימ' א"כ סאה כסאה נמי היא מותר ללות לרבי יהודה לך אחד הוא דשמה לא יוקירו דבהלוואה נמי שרי רבי יהודה לך אחד כרביס כדאמרין לקמן (דף סה:) גבי משכן לו בית משכן לו שדה הא דלא כר' יהודה יש לומר דלא חשיב לך אחד כרביס אלא דבר שיש צד מלוה או צד ליה לעשות לך אחד שלא היא רבית ולא דמי לכהא כסאה שחלו בשער וע"כ היא רבית אם יוקירו: **רבית על מנת להחזיר איבא בנייהו.** ואם תאמר מאי טעמא דרבנן דאסרי דאזיז רבית הוא זה והלא כשיבא לפדות מנכה לו מחילה פירות שאכל וי"ל ודאי אם הוא עושה כן לא הוה רבית אלא מנכרו לפדות מחילה הכל קודם שינכה לו כלום ואם לא יוכל לפדות לו הכל תהא משוקעת צידו ואם תאמר דתנן בערבין (דף נא.) ושם ד"ה והמניא) המוכר בית בבית ערי חומה גואל מיד וגואל עד שנים עשר חדש הרי זו כמו רבית ואינו רבית ופריך בגמ' והמניא רבית גמורה היא אלא התורה התירה ומשני הא ר' יהודה והא רבנן והשתא לרבא דלבוילי עלמא לך אחד כרביס אסור היכי משני *ויש לומר דמדאורייתא מודה רבא דבבא לך אחד כרביס פליגי אבל מדרבנן נראה לרבא דליבא למאן דשרי ורבי יהודה שרי הכא אפילו מדרבנן כדמוכח בעובדא דמיימי לכך מוקי רבא דאיידי כרביס על מנת להחזיר ואם תאמר דבפרק תרסא דמגילה (דף סו:) ושם ד"ה רבי) מנא אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי אימתי שירצה שיחזור דברי רבי מאיר ופרין בגמרא ולרבי מאיר היכי דיידי ביה הא הוה ליה רבית ומשני סבר לה כרבי יהודה דאמר לך אחד כרביס מותר וי"ל לרבא איידי התם כגון שהתנו עמו שאם יפדו יתן השכר על שדר זו: ופוסקין

יבא מ"י פ"י מהל' מלוה
לוה הל' ו שמנ לאוין קנע טושיע י"ד ס"י קסג סע"י א וסע"י ב:
ב ב טושיע י"ד ס"י קסג סע"י ו:
ב א מ"י פ"י מהל' מלוה הל' ד סמג לאוין קנע טושיע י"ד ס"י קסד סע"י ד וע"ש וסנ"י קעב סע"י א:
ב ב ד טושיע י"ד ס"י קעב סע"י ה ויב"ז:
מוסף רש"י
ועשה לו שדהו מכר. שמטקן לו שדהו על אותו מנה כהנא לו אם לא אהן לך מנה מוקי ועד שלש שנים הרי היא שלך (עורבין לא.) בזמן שהמוכר אוכל פירות. כל אותן שנים, מותר. לוקח אוכל פירות אסור. שמה יבאלנה בתוך שלש ומנאל שאכלם כרביס (ש"ס.) צד אחד ברבית. שמה יבאלנה היא רבית ואם לא לא היא רבית (ש"ס.)

היכי משני *ויש לומר דמדאורייתא מודה רבא דבבא לך אחד כרביס פליגי אבל מדרבנן נראה לרבא דליבא למאן דשרי ורבי יהודה שרי הכא אפילו מדרבנן כדמוכח בעובדא דמיימי לכך מוקי רבא דאיידי כרביס על מנת להחזיר ואם תאמר דבפרק תרסא דמגילה (דף סו:) ושם ד"ה רבי) מנא אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי אימתי שירצה שיחזור דברי רבי מאיר ופרין בגמרא ולרבי מאיר היכי דיידי ביה הא הוה ליה רבית ומשני סבר לה כרבי יהודה דאמר לך אחד כרביס מותר וי"ל לרבא איידי התם כגון שהתנו עמו שאם יפדו יתן השכר על שדר זו: ופוסקין

(א) שבת סג: ביה כע:
מבואר: נג: ב"ק פג:
(ב) מהרי"ם, (ג) ועין ח"ט
כ"ב ע"ג. ד"ה אב"ל, (ד) דף
ע"א: (ה) וקמן ע"ג:.

גליון הש"ס

נ"ב י"א לאו פתגה
בע"מ. ע"ן כ"ב דף ע"ג
ע"א ח"ט ד"ה אב"ל:

מוסף רש"י

שקילא טיבותיך
רשדייא אחיורי. טולה
טובתך ומעלת על הקולט
ישבת סג: כ"ב ע"ג. נג:
על החוליס: (מבואר נג:).

כג א מ"י פ"ע מה"ל
מלה וזה הל' א
ופ"י הל' א סמך לאין קל'
טו"ש"ע י"ד ס"י קשה פני'
א:
בד ב מ"י פ"י מה"ל
מלה הל' ו:
כה ב (מ"י) ס"פ פ"ט הל'
(א) סמך שם טו"ש"ע
י"ד שם פ"י ה':
כו ד ה ר מ"י פ"ב
מה"ל מכרה הל' ד
סמך ע"ן כב טו"ש"ע ד
רע:
כו ז מ"י פ"ח מה"ל מלה
וזה הל' א סמך לאין
קל' טו"ש"ע י"ד ס"י קשה
פני' א:
כח ח ט מ"י שם פ"ט
הל' ו סמך שם
טו"ש"ע י"ד ס"י קשה פני'
ז ו"ס"י קשה פני' א
כ"ג י מ"י שם פ"ד הל'
י"ד סמך שם טו"ש"ע
מ"מ ס"י רלב פני' ב:

ופוסקין על שער שבשוק אע"פ שאין לו פ"ה וא"ת מתני'
היא יאל השער פוסקין איכא למ"ד אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקין לה למתני' באכלבאי וארתי ולא היה לו לפרש
כן דאפילו לר' יוחנן דאמר לקמן אין פוסקין על שער שבשוק
מורה דלא צעין תרעא דמשין כולי
האי כמו באכלבאי וארתי ולא בעי
אלא דכורמוס ולא אמר ר' יוחנן
דאין פוסקין אלא בשוק של עיריות
וא"ת והיכי שמעינן מר' ינאי דפוסק
על שוק של עיריות ולא צעין דורמוס
וי"ל דהכי דייק מדאמר רבי ינאי מה
לי הן מה לי דמיהן ויכול לפרוע לו
דמיס כמו שיכול לפרוע לו חטין
משום דמן החטין יכול למזוא דמיס
ה"ג פוסקין אפילו על שוק של
עיריות דיותר חזמן לבעל המעות
לקנות חטין אפי' בשוק של עיריות
ממה שחזמן לבעל חטין למכור אפילו
בשוק של אכלבאי וארתי:

מה לי דמיהן מה לי הן נמי אמרינן כו'. בתחלת התנאי נמי
משינא השער פוסק עמו ואע"פ שאין פירות בידו ובלבד שיתן
לו זה מעות דמי היכי דאם היו דמי המעות הללו בידו והיינו
הפירות היו מותר הכי נמי כי הוו המעות בידו מותר שהמעות
ודמיהן שוין דמה לי טוב אם היו
הטין שהם דמיס למעות הללו בידו
מעכשיו שהם עצמן בידו אף הוא
יכול ליקח בהן פירות ומן העטם הזה
פוסקין על סמך שער שבשוק והוא
שער היוצא על ידי חמרין המציאין
תבואה לשוק צרכים ואע"פ שאין
פירות לזה. וא"ת משנתינו היא זו
(לקמן דף ע"ג): יאל השער פוסקין
איכא למ"ד לקמן (ז) אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקין למתנינן באכלבאי
וארתי דמתנינן לאו שער שבשוק
מן אלא יאל השער סתמא. הא
דמפיך ליטנא ונקט למימר מה לי
דמיהן מה לי הן משום דצעת פרעון
הוו המעות שמשלם לו דמי הפירות
ושייך למימר מה טוב הן מדמיהן
כי היכי דהן שרו דמיהן נמי שרו
וצעת הפסוק נותן לו זה מעות
לקבל חטין דמיהן המעות ומיקרו
הפירות דמיהן של מעות ושייך למימר
מה טוב דמיהן של מעות מהן כי
היכי דמיהן שרו אם היו הפירות
בידו הן נמי כי הוו הן בידו שרי.
קלרו של דבר לשון הפסקה נמשך
אלל לוקח לשון הפרעון נמשך אחר
המוכר גמי תנאי ראשון פוסק ונותן
לו דמיס לקבל כנגדן חטין הלכך
החטין קרוין דמיס אלל לוקח דמי
מעותיו וגמי פרעון המעות שזה
פורע הוו דמי החטין שזה חייב לו:
אין לו אסור. כהא דרבי ארשיא:
היני וטילי. מקומות הן שהיו סמוכין
לפומבדיתא שהיו רבה ורב יוסף
יושנין בה. כלומר בכל מקום הוא
מונא סביבותיו דמיס הללו: חטי
דקדחי באכלבאי. בתמיה. ובי אם
הנחמי חטין שלי באזורי כלום היו
גשמים יורדין עליהן שיהו לומחות
בהן נחמין להתקלקל. ליטנא אמרינא
דקדחי לשון חמימות כמו (ישעיה סד)
קדח אש: והא צעי למיטב זווי
לפספירא. היכי אמרינן מאי אהני
לפסוק על שער שבשוק והא אהני
דצעי למיטב זווי לפספירא סרסור
שמבקש למוכרי חטין נמלא משתכר
זווי בהקדמת המעות: ומשני דיהיב.
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור:
רב אשי אמר. לא לריך זווי דאייגס
עבדי ליה ספסירות החמרין הולכין

ואמר היה ירובנא ד' חמשה
בוואו. פ"י לזמן פלוני
איתנהו שרי ליתנהו אסור אכל ד'
בוואו שרי לפסוק וזו שכן השער
דפוסקין על שער שבשוק וא"ת אמאי
אסור לפסוק חמשה בוואו מאי שנא
מטרשא דרב נחמן גופיה אמר לקמן
(דף סה). טרשא שרי למכור סחורה
בהמתנה ביותר מדמיה ובלבד שלא
יפרש [ולן] אם מעכשיו צפחות וי"ל
כיון דאולי הכא ד' בוואו הוי כאילו
פירש אם מעכשיו צפחות ואם לזמן
פלוני ביותר ולפי זה לא שרי ר"ג
לקמן טרשא אלא בדבר שאין שוממו
ידועה כגון פרה או טלית אבל פירות
אם יאל השער אסור לעשות מהן
טרשא: מהו דתימא בעד שיבא
בני דמי קמ"ט. וא"ת והא רב נחמן
פסק לקמן בשליה פירקין (דף עה).
כהלל דאסור עד שיבא בני וי"ל
דודאי דרך הלואה אסור אפילו סאה
בסאה אבל דרך מקח וממכר כי
הכא שרי אפי' ה' בארבע דאי לאו
הכי תקשה דאפילו רבנן לקמן לא
שרי אלא סאה בסאה אבל סאה
בסאחיס לא אלא כדפירשית דדך
מקח וממכר שרי טפי חמש בארבע
מדרך הלואה אפילו סאה בסאה דהכי
שרי לכ"ע וא"ת דטפי ה"ל לאתויי
הכא דפוסק על הגדיש דלמיה טפי
דהוי מקח וממכר וי"ל דפוסק עמו
על הגדיש לא שרינן אלא לפסוק עמו
בשער לקוטות אבל לפסוק שרי שימא
בחמשה לא כיון דאכתי לית ליה
שעדין לריך תיקון וחי מויל גביה
כולי האי מחוי כאגר נטר אבל כשיש לו מוזמן צעין אלא שחוסר
ביאת בני או הבאת מפתח מותר אפילו שוי חמשה בארבע וה"ק
נעשה כעד שיבא בני ושרי הכא לכ"ע כדשרי הסם לרבנן:
בעישוריתא

אלל בעל המעות להוליך לו תבואה: האי מאן דיהיב זווי אטרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הברור אלא שער
הבכרי שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין בוואו זה סאה זה
סאחיס ותנן מתני' (לקמן דף ע"ג): דאם יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור דש חזרה תבואתו
גורן. ולהכי נקוט תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אלא למי שיש לו גורן דאילו שער הברור פוסקיס אף למי שאין לו: למאי. מיבעי
האי דמתחוי: אי למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא קני. כהכי אלא א"כ משך: אי לקבולי מוכר עליה מי
שפרע. אם יחזור: סמכא דעתא. דכל חד וחד ידע דעליה קא סמיך האי לוקח וסחורה מקויימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אם
חזר בו מוכר איכא למילטייה בני שפרע: השפא דאמרס. דאי מיתחוי מייסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחוי אכי דרי נמי אלא אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. שכן המתנה אי מויל גביה משום המתנה שמקדים לה
המעות והמקח אין לו למוכר עכשיו: לקירא. מוכר שעה: ד' ד'. ללות שעה צוחא: היבנא לך ה' ה'. לזמן פלוני והקדים לו המעות
עכשיו: איטנאו. אם בידו אבל אינס בעיר או אדך הנפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דתנן במתנינן (לקמן דף ע"ג).
דמותר: דאין ליה אשראי כמהא. המוכר הזה אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מלא
בהן יותר ממה שאמר לו חבירו: אי בכדי שהדעס טועס. דאיכא למימר טעה המלוה בחשבון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריתא

מה לי דמיהן מה לי הן נמי אמרינן מה לי דמיהן
ומה לי הן נמי אמרינן "ופוסקין על שער
שבשוק ואע"פ שאין לו איתביה רב פפא
ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא כולם אם
יש לו מותר אם אין לו אסור אמר להו יהתם
הלואה הכא זביני רבה ורב יוסף דאמרי
תרווייהו מאי טעמא אמרו רבנן פוסקין על
שער שבשוק ואע"פ שאין לו דאמר ליה
אשקילא טיבותיך ושדייא אחיורי מאי אהנית
לי אי הוו לי זווי בידי הוה מוזבנינא בהיני
ובשילי בוואו אמר ליה אביי לרב יוסף אלא
מעתה מותר ללות סאה בסאה משום דמוצי
א"ל שקילא טיבותיך ושדייא אחיורי דאמר
ליה חטי דקדחי באכלבאי א"ל התם הלואה
הכא זביני אמר ליה אדא בר אבא לרבא
והא בעי למיתב זווי לספסירא א"ל ידקא
יהיב ליה נמי רב אשי אמר זווי דאינשי אינהו
עבדי ליה ספסירותיה: רבה ורב יוסף דאמרי
תרווייהו יהאי מאן דיהיב זווי אתרעא חריפא
צריך לאתחזווי לבי דרי למאי אי למקנא הא
לא קני אי לקבולי עליה מי שפרע כי לא
מיתחזי נמי מקבל עליה מי שפרע ה"לעולם
לקבולי עליה מי שפרע ומאן דיהיב זווי
אתרעא [חריפא] לבי תרי תלתא יהיב אי
מיתחזי ליה סמכא דעתיה ואי לא אמר ליה
אמינא דאשכחת פירי דשפירי מדידי ושקלת
אמר רב אשי השתא דאמרת משום מסמך
דעתא ואפילו אשכחיה בשוקא וא"ל סמכא
דעתיה: אמר רב נחמן וכללא דרביתא כל
אגר נטר ליה אסור ואמר רב נחמן יהאי
מאן דיהיב זווי לקיראה וקא אזלי ד' ד'
וא"ל יהיבנא לך ה' ה' איתנהו גביה שרי
ליתנהו גביה אסור פשימא לא צריכא דראית
ליה אשראי במתא מהו דתימא כיון דאית
ליה אשראי במתא בעד שיבא בני או עד
שאמצא מפתח דמי קב"ל כיון דמוכרי
גוביינא כמאן דליתנהו דמי: ואמר רב
נחמן יהאי מאן דאזויף פשימי מחבריה
ואשכח ביה טופיינא אי בכדי שהדעת טועה
מיחייב לאהדוריה ליה *ואי לאו מתנה
בבעלמא הוא דיהיב ליה היכי דמי בכדי
שהדעת טועה אמר רב אחא בריה דרב יוסף
בעישוריתא

אלל בעל המעות להוליך לו תבואה: האי מאן דיהיב זווי אטרעא
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הברור אלא שער
הבכרי שהוא סמוך לקציר שהלקוטות מוכרין בוואו זה סאה זה
סאחיס ותנן מתני' (לקמן דף ע"ג): דאם יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא
לריך הלוקח ליתן למוכר דמי הסרסור דש חזרה תבואתו
גורן. ולהכי נקוט תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אלא למי שיש לו גורן דאילו שער הברור פוסקיס אף למי שאין לו: למאי. מיבעי
האי דמתחוי: אי למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא קני. כהכי אלא א"כ משך: אי לקבולי מוכר עליה מי
שפרע. אם יחזור: סמכא דעתא. דכל חד וחד ידע דעליה קא סמיך האי לוקח וסחורה מקויימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אם
חזר בו מוכר איכא למילטייה בני שפרע: השפא דאמרס. דאי מיתחוי מייסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחוי אכי דרי נמי אלא אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. שכן המתנה אי מויל גביה משום המתנה שמקדים לה
המעות והמקח אין לו למוכר עכשיו: לקירא. מוכר שעה: ד' ד'. ללות שעה צוחא: היבנא לך ה' ה'. לזמן פלוני והקדים לו המעות
עכשיו: איטנאו. אם בידו אבל אינס בעיר או אדך הנפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלויני עד שיבא בני דתנן במתנינן (לקמן דף ע"ג).
דמותר: דאין ליה אשראי כמהא. המוכר הזה אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: ואשכח טופיינא. זה שקיבל המעות מלא
בהן יותר ממה שאמר לו חבירו: אי בכדי שהדעס טועס. דאיכא למימר טעה המלוה בחשבון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישוריתא

א) ב"ק ק"ח: ב) וע"י
תוס' ט"ז כ"ז: ד"ה ואם
יפול.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה מה רבי
בשאר ליה כ"י וכו'
הנין. עין גיטין דף ל ע"ה
תוס' ד"ה כיון:

הגהות הגר"א

[א] ד"ה ד"ה מה. וע"י
ט"י. כ"ז אצל כל הפוסקים
חולקים ע"ז: [ב] שם
איכא לאוקמי ט"י. כ"ז אצל
רש"י שם ד"ה פרידסא
והר"ש שם פ"ט פ"ג וכו'
או פ"ט וקושיא תוס'
מ"ן המ"מ משום דל"ן
ד"ך למכור פירות פ"ד
ק:

מוסף רש"י

הגזל את חברו
הבלוע לו בחשבון.
לאחר זמן לקח היטני
מקח ופשתן לו דמים
הוסף עליהם מעט הגזלה
והבלוע בחשבון. שהיה
טוב לומר ה"י גילתין.
וב"ש ק"ח: ולרדות את
בורתה. ש"ן הגזלה
דיוקן של כל דבר מנכר.
וכן לענין פ"ה הנדבקה
במזיק נקראת הגזלה
ד"ה. הודעה פ"ה מן המזיק.
על שם שדבש ע"י על ד"י
חלות ע"ה מוכר בנכר
הכלי ככל ד"רין מרש"ן אל
דופן כמות עוגל הכלי
(שופטים ט"ז).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

בעישורייסא וחומשייתא. אם יש לחלק למעות העודפות להוציאן
עשרה עשרה או ה' ו' ואין אחד או שנים עודפות שאין צלוח
לכלל ה' יש לומר טעמה בחשבון אס עישורייסא וניהו טעה צין
חמשים לארבעים או צין ארבעים לששים ואם אינן עשירות וישנן

חמשייתא יש שהיו רגילין למנות חמשה
חמשה ואם היו עודפות הרבה כגון
כ"ה טעה בעשירות כדפי' ויש כאלן
טעות של נ' גדולוג אחד וכו'
העודפות טעה צין ג' לארבע או
עם עודפות ט"ו או כ"ה טעה ג'
פעמים או ה' פעמים בחשבון של
חמש אצל אס עודפות על החמשיית
אחת או ב' או ג' וד' שאינן מגיעות
לה' לא טעה כלום וכולס מתנה:
ואי איניש תקיפא הוא. זה שנתנס
לו אדם קשה הוא שאינו רגיל לגמול
חמשים ולמת מתנת חנס: מאי. כמה
יתלה זה לעכס צידו: אמר ליה.
כיון דליכא למימר טעה בחשבון
תלינן למימר דלמא מיגזל גזילה זה
ימים רבים וזה לא ידע והשמח מללו
לבו להשיבו: דלא שקיל וטרי ליה.
אזי נשא ונתן עמו מעולם: כשיליה
פירקין. כספיים לדרוש צמתי ולא
שמעתי תחילת דבריו: שמעית דקאמר
קרי קרי. שמעתי דורש ומוכר
דלועין תמיד: יהינא לך. לאחר
זמן: בני גרמירא. אמה אמה:
איננהו. אפי' יש לו בגט גדולות
בני אמה: ליננהו. ועודן קטנות הן
אסור: ולרדות אס כוורפו. על שם
שעשיות חלות חלות ודוקות מדופן
אל דופן קרי ליה רדייה כרדיית פת
מדוכתק בתמור: מה שעו חולבות
מכור לך. צנן וכן זון אס מעט
אס רב יגיעך: מותר. שהרי קיבל
עליו הפסד ושכר הלכך אפי' ימלא
יותר משום הדמים אין כאלן אגר
נטר ליה דאי הוה צניר מדמים נמי
הוה שקלו: אצל אמר לו כך וכך.
סאין אחיל גביה צנכר הקדמת
המעוט אסור: איכא דאמרי. גבי
קרי אמר רבא שפיר דמי: והא
תניא אסור. גבי גיזה וחלב: לאו
מיניה קא רבו. חלב הבא לאחר זמן

אזי גזל מנח חלב שהיה צבמה צבעת מכר דהא כי שקיל להאי
כוליה לגמרי אחי אחרינא: אצל הכא. הנוסף על הלועים
קטנים ונעשו גדולות: מיניה קרבו. מנח הקטנות צל והקטנות
כבר היו צבעת מכר ומדידה הוא דקא משבח ואזיל: דכי שקלי
ליה להאי. בוליא וטורתי לא אחיא אחרייתא ש"מ מגופיה קרבו:
אחסיסא דחמרא. שיש צידך: אס תקפה. אס מחמת:
קרוב

פחוק רופילא וי"ל דלעולס איירי כשמשך ואפ"ה אסור אי אמר אי
(דף ע.) גבי עיסקא דאסור אע"ג שיכול להתנות שאם יצא הפסד בעיסקא יהיו כל המעות הלוואה ואם יצא ריוח יהיו כולם פקדון
אלא ודאי כיון דאחריות ההפסד על המקבל לא מהני אפילו צמחא להחשיב פקדון אי"ג מיירי כשלא משך וצריך להתנות דאי לא
מתני איכא מי שפרע דאין צו כל כך הפסד דליכא דניחא ליה בחלל טפי מבחמרא כדאמרין בהמוכר את הסיפיה (ב"ב ד' פד: וסס)
וא"מ אכתי כי לא אחני נמי יכול לחזור צו אי תקפה דמקח טעות הוא אפי' הביאו לוקח צנימו ושהה הרבה ואחר כך החמיק דא"ר
חנינא צבמה את הפירות וסס ד' נה. וסס) גבי מוכר יין לחצירו והחמיק לא שנו אלא צננקנים דלוקח אצל צננקנים דמוכר מני אמר ליה הא
חמיק והא קננקן ואפי' מאן דפליג התם ואמר מולא דגברא גרים מ"מ כי אחני מאי פריך הכא קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא והא
מקח טעות הוא דליכא למימר מוליה דלוקח גרים כיון דהתנה עמו דאי תקפה צבשויה וצננקן (ד' עג.) נמי אמרין גבי
רבנן דיהבי וזו אחמרא צבשרי ומצחרי להו צבטב וקאמר אחמרא יהבי ואלא לא יהבי ואין לחלק צין מוכר צבשרי ולוקח צבטב
לשאר השנה צבמוכר פירות לא קמפליג צין קודם טבת לאחר טבת לכן נראה דתקפה דהכא לאו היינו שהחמיק אלא קלקול צעלמא
כמו יין הנמכר צבמות פירות דאזו שהחמיק אחר תשרי מתשרי היה עומד להחמיק כדאמר צננקן וצננקן אלא קלקול צעלמא
טעות אצל מקיף דהכא אין זה הקלקול ראוי לעמוד מתשרי ואין זה מקח טעות ועליה יהבי וזו והו תקפה דהכא כי ההוא דהמוכר
פירות דאמר רבא האי מאן דזבין חנימא דחמרא ומקיף כו' דלאו היינו החמיק דעבי צתה הכי חלל מאי ואף על גב דבההיא
דברכות (ד' ה:) רב הווא תקיפא ליה ארבע מאה דני דחמרא הוה החמינו דקאמר אייקר חלל מ"מ הך דהכא לאו היינו החמיק
כדפי' וא"מ מאי צריך לקמן (סס) טעמא דמעיקרא חלל חלל תיפוק ליה דאפילו צתקפה דליכא למימר הכי שרי להתנות כדאמר
הכא כיון דקביל עליה יוקרא וזולא קרוב ליה ולזה הוא וי"ל דקלקול של חיימון שכיח הלכך אע"ג דמקבל עליה יוקרא וזולא הו
רמוק להפסד והו דומה לרביא אי לאו טעמא דמעיקרא חלל חלל א:

סד.

עין משפט
גר מצוה

ל א מ"י פ"ד מהלכות
מלוה וזה הלכה י
ממ לאין קצו טושיע ב:
מ"מ ט"י רב טעף ב:
לא ב מ"י פ"ד מהלכות
גזירה ה"י וי"א
מהל גזילה ואכזה ה"י ח
ממ פשוט ע"ה טושיע ח"מ
ט"י טעף א וס"י שסו
טעף ב טעף א:
לב ג מ"י פ"ט מהל'
מלוה וזה הלכה ג
ממ לאין קצו טושיע י"ד
ט"י קטנ טעף ע:
לב ד מ"י שם הלכה י
ממ שם טושיע שס
טעף ח (ובהג"ה):
טעף ח מ"י שם פ"ה הלכה
י ממ לאין קצו
טושיע י"ד ט"י קטנ טעף
ג:

בעישורייסא וחומשייתא. אם היו רגילין צבמשה כדכך
שאלו מונין אחד אחד ולדידן הו ככל ענין
צכדי שהדעת טועה: מה שעו חולבות עבור דך מותר. הך
צרייתא לא קשיא לרז דאסר לקמן פרידסא צנפקן פירקין
(דף עג.) דהכא אין רגילות לזולל

א"בעישורייסא וחומשייתא א"ל רב אחא בריה
דרבא לרב אשי ואי איניש תקיפא הוא דלא
יהיב מתנה מאי א"ל דלמא מיגזל גזילה
ואבלע ליה בחשבון דתניא (ב"ב הגזול את
חבירו והבליע לו בחשבון יצא ואי איניש
דאחי מעלמא דלא שקיל וטרי בהדיה מאי
א"ל דלמא איניש אחרינא גזילה וא"ל כי
זיוף פלוני פשימי מינך אבלע ליה בחשבון
אמר רב כהנא הוה יתיבנא בשיליה פרקי
דרב ושמעית דקאמר קרי קרי ולא ידענא
מאי קאמר בתר דקם רב אמרי להו מאי קרי
קרי דקאמר רב אמרו לי הכי קאמר רב האי
מאן דיהיב זוויו לנינאיה אקרי וקא אזלי
עשרה קרי בני זרתא וא"ל יהינא לך בני
גרמירא איתנהו שרי ליתנהו אסור פשיטא
מהו דתימא כיון דממילא קא רבו שפיר דמי
קמ"ל כמאן כי האי תנא דתניא יהוהוך
לחלוב את עזיו ולגזוז את רחלו ולרדות את
כוורתו מצאו חבירו ואמר לו מה שעו
חולבות מכור לך מה שרחלי גזוזות מכור
לך מה שכוורתו רודה מכור לך מותר אבל
אם אמר לו מה שעו חולבות כך וכך מכור
לך מה שרחלי גזוזות כך וכך מכור לך מה
שכוורתו רודה כך וכך מכור לך אסור ואע"ג
דממילא קא רבו כיון דליתנהו בההיא שעתא
אסור איכא דאמרי אמר רבא יכיון דממילא
קא רבו שפיר דמי והתניא כך וכך אסור
התם לאו מיניה קא רבו דשקלי ליה להאי
ואתי אחרינא בדוכתיה הכא מיניה קא
רבו דכי שקלי ליה להאי לא אתי אחרינא
בדוכתיה האמר אביי שרי ליה לאיניש
למימר ליה לחבריה הילך ארבעה זוויו
אחביתא דחמרא אי תקפה ברשותך אי יקרא
אי זילא ברשותי א"ל רב שרביא לאביי
האי

מימה דהכי מיירי דאי צבמשך א"י אפילו אמר ליה אי תקפה אי
זילא צבשותך ואי יקרי צבשותי הוה שרי שהרי מתנה עמו שאם
יוקיר יהא המקח קיים מעכשיו ואין המעות הלוואה אללו ואי תקפה
או זילא יהא המקח בטל ויהיו המעות הלוואה וחוזרם לו ומה רביא
יש כאלן ואי צבלא משך מה צריך להתנות אי תקפה צבשותך כי
לא אחני יכול לחזור דליכא מי שפרע כיון שמשפיד הכל דמשמע
לעיל צפ' הוהב (דף מט:) גבי ההוא חמרא דעבי למנסביה דכי
פחוק רופילא וי"ל דלעולס איירי כשמשך ואפ"ה אסור אי אמר אי
(דף ע.) גבי עיסקא דאסור אע"ג שיכול להתנות שאם יצא הפסד בעיסקא יהיו כל המעות הלוואה ואם יצא ריוח יהיו כולם פקדון
אלא ודאי כיון דאחריות ההפסד על המקבל לא מהני אפילו צמחא להחשיב פקדון אי"ג מיירי כשלא משך וצריך להתנות דאי לא
מתני איכא מי שפרע דאין צו כל כך הפסד דליכא דניחא ליה בחלל טפי מבחמרא כדאמרין בהמוכר את הסיפיה (ב"ב ד' פד: וסס)
וא"מ אכתי כי לא אחני נמי יכול לחזור צו אי תקפה דמקח טעות הוא אפי' הביאו לוקח צנימו ושהה הרבה ואחר כך החמיק דא"ר
חנינא צבמה את הפירות וסס ד' נה. וסס) גבי מוכר יין לחצירו והחמיק לא שנו אלא צננקנים דלוקח אצל צננקנים דמוכר מני אמר ליה הא
חמיק והא קננקן ואפי' מאן דפליג התם ואמר מולא דגברא גרים מ"מ כי אחני מאי פריך הכא קרוב לשכר ורחוק להפסד הוא והא
מקח טעות הוא דליכא למימר מוליה דלוקח גרים כיון דהתנה עמו דאי תקפה צבשויה וצננקן (ד' עג.) נמי אמרין גבי
רבנן דיהבי וזו אחמרא צבשרי ומצחרי להו צבטב וקאמר אחמרא יהבי ואלא לא יהבי ואין לחלק צין מוכר צבשרי ולוקח צבטב
לשאר השנה צבמוכר פירות לא קמפליג צין קודם טבת לאחר טבת לכן נראה דתקפה דהכא לאו היינו שהחמיק אלא קלקול צעלמא
כמו יין הנמכר צבמות פירות דאזו שהחמיק אחר תשרי מתשרי היה עומד להחמיק כדאמר צננקן וצננקן אלא קלקול צעלמא
טעות אצל מקיף דהכא אין זה הקלקול ראוי לעמוד מתשרי ואין זה מקח טעות ועליה יהבי וזו והו תקפה דהכא כי ההוא דהמוכר
פירות דאמר רבא האי מאן דזבין חנימא דחמרא ומקיף כו' דלאו היינו החמיק דעבי צתה הכי חלל מאי ואף על גב דבההיא
דברכות (ד' ה:) רב הווא תקיפא ליה ארבע מאה דני דחמרא הוה החמינו דקאמר אייקר חלל מ"מ הך דהכא לאו היינו החמיק
כדפי' וא"מ מאי צריך לקמן (סס) טעמא דמעיקרא חלל חלל תיפוק ליה דאפילו צתקפה דליכא למימר הכי שרי להתנות כדאמר
הכא כיון דקביל עליה יוקרא וזולא קרוב ליה ולזה הוא וי"ל דקלקול של חיימון שכיח הלכך אע"ג דמקבל עליה יוקרא וזולא הו
רמוק להפסד והו דומה לרביא אי לאו טעמא דמעיקרא חלל חלל א: